

TELEGRAFULU ROMANU

Telegrafulu ese de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Săbiiu la espeditură, pre afara la c. r. poste cu bani gata prin scrisori francate adresate către espeditura. Prețulu pnenumeratiunei pentru Săbiiu este pe anu 7 fl. v. a.) ear pre o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 68.

ANULU XXII.

Săbiiu in 29 Augustu. (10 Sept.) 1874.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. iera pre o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țieri s'reime pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru întâia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetiție cu 3 1/2 cr. v. a.

Majestatea Sea Imperatulu și Regele nostru apost. a plecatu luni la Prag'a, pentru a asistă la manevrele cele mari ce se tienu în Bohemi'a și a vedé însusi rezultatulu reformeloru și alu organizărei armatei, cari s'au inceputu înainte de acést'a cu 6 ani. Atātu în capitala cătu și în părțile țierei ce-le va visită Majestatea Sea s'au facutu pregătirile cele mai grândiose din partea poporului întregu spre a întempină pre monarchu într'unu modu demnu și a-i aduce omagiale de loialitate și fidelitate și recunoscioti'a pentru deosebit'a ingrigire și bunavointia ce o a aretat Majestatea Sea la diferite ocațiuni pentru țiera și capital'a ei.

Partid'a cechiloru betrâni folosindu-se de acésta ocaziune s'au încercatu a face unele demonstratiuni în favorulu scopurilor politice ce urmăresce ea în privinti'a sistemului actualu, inse încercările acestea, după cum sustienu diariile cele mai bine informate, nu voru avé nici unu rezultat pozitivu, pentru ca scopulu acestei visite este numai curatu militariu și după constelatiunea presenta de „o complanare“ nici ca pôte sa fia vorb'a acum, ceea ce se comproba și prin impregiurarea, ca ministrulu de esterne, contele Andrássy a plecatu Marti directu la Brandeis, unde va asistă la manevre în calitate de generalu majoru în armat'a austro-ungara în suit'a Mejestăției Sele, și ocolindu capital'a Bohemiei a aretat, ca nu voiesce nici pre departe a se lasă într'unu compromis cu partid'a declarantiloru.

Scirile mai recente despre evenimentele din Spani'a sunt următoarele:

Santander, 30 Augustu s'era. — Canonierele germâne Nautilus și Albastros au plecatu adi diminiția pre riulu Bilbao. La Bilbao se facu mari pregătiri pentru o receptiune splendidă a acestoru canoniere. Carlístii au parasitu țiermii Nervionelui. În giurulu lui Bilbao linistea e perfecta.

— Bourg-Madame, 31 Augustu. — În nópcea de 29 spre 30, carlistii s'au întorsu în mari fortie, după ce s'au prefacutu ca se retragu. În două renduri au datu asalturi formidabile, fâra a puté inse sa aiba vre-unu rezultat. Poycerdienii le-au luat la pôlele ziduriloru optu cara încarcate cu arme, munitiuni și alte efecte de resbelu. Carlístii infurati au pusu focu, și este temere sa nu ardia totulu prio pregiuru. Diu'a de 30 și nópcea de 30 spre 31 au fostu cu totulu linistite.

Cetimu într'o corespundintia particulara din Constantinopole către „l'Italie“ următoarele:

S'a facutu multu sgomotu cu concentrarea de trupe în Bulgari'a. Fabricanti de novele de sensatione au voitu sa véda în acésta concentrare începutulu unei lovitori de stato, care aru privá pre priutiulu mostenitoriu Murad-Efendi de drepturile sele la succesiune, și aru proclamá pre fiulu Sultanului Iussuf-Izzedin efendi, nu numai printiu ereditaru, dara pôte chiaru sultaon, în eventualitatea abdicării sultanului, care s'aru resigná a fi simplu regentu, spre a asigurá tronulu fiuluiu seu, care e de abia de 15 ani. Este locu cá sa ne miramu cum circumstantiele cele mai indiferente potu motivá nisce novele asiá de mari. Adeverulu este ca tropele se concentrá pre fia ce anu în taberile dela Siomla și Monastiru, spre a esecutá aci manevre, și se chiama rezerv'a sub arme spre a luá și ea parte.

Conventiunea care acordă americaniloru dreptulu de a posedé imobile în Turci'a a fostu subscrisa de reprezentantulu stateloru unite ale Americi de Nord.

Astfelu, toti strainii se bucura acum'a de acestu dreptu, cu conditiunea de a se conformá legiloru otomane asupr'a acestei materii. D. Boker a mai semnatu inca două tractate, de extraditiune și naturalisatiune, identice cu tractatele de acestu felu inchiolate cu puterile europene.

Voiagiulu Khedivului, pregatitu cu atâtea ingrigiri n'a avutu inca locu. Se crede ca nu va putea parveni sa stabileasca o intielegere asupr'a concesiuniloru pre cari vice-regele le cere guvernului imperialu, cá recompensa a fidelității sele. Probabilu ca este vorb'a despre tractatele de comerciu pre cari Egiptulu cautu a putea sa inchieie individuali.

Sultanulu a conferitu marele cordonu alu Osmaniei cu brilante mamei Khedivului. Este o noutate de a decorá o femeie, fiintia pre care obiceiurile sociale ale turciloru refusa de a o considerá egala barbatului.

Preumblările femeiloru torce pre stradele cele mari ale Stambulului și întrevorbirile lor pre strada cu barbati este considerata cá contraria castității unei fidele, și ministrulu politiei a opritu cu rigóre trecerea femeiloru pre stradele și locurile publice de preumblare, afara numai de casurile de trebuintia. Ismailu-pasi'a le interdisese intrarea prin magazinele dela Per'a; Hasin-pasi'a le opreste și dela preumblare. Cu tôte astea, aceste decrete probéza, prin chiaru existintia lor, ca vieti'a domestica și sociale a turciloru merge spre o revolutiune séu schimbare radicale în sensulu vieti ei europene, séu mai bine diuă crestine.

Mai multe dinare francese s'au aretatu ostile recunoscerii guvernului maresialului Serrano, numai și numai fiindu ca initiati'a recunoscerii a venit dela Germani'a. „Journal des Débats“ inse a combatutu acésta politica pasionata, dicendu ca nu aru fi justu sa sufere guvernulu ispaniolu, fiindu ca s'a intemplatú cá principele de Bismark sa fia promotorulu recunoscerii lui. Guvernulu francecu inse a crediutu mai prudentu și mai politicu a nu se opune recunoscerii și a se uní cu celelalte puteri indata, spre a nu dá locu la felurimi de interpretări, din care neesperatu Germani'a aru fi profitatu mai multu.

Bonapartistii, pre cătu se vede, s'au încurajiatu multu din triumfulu lor electoralu cu cele 41,000 de voturi dela Calvados. Ei voru sa propuna candidati și sa lupte, după cum spune „l'Ordre“, pentru tôte locurile de deputati vacante. Pentru alegerea ce se va face în curendu în departamentul Maine et Loire, s'a propusu candidatu d. Berger. Acestu vechiu bonapartistu a și publicatu o profesiune de credintia în care se pronuncia pre fatia pentru imperiu. Elu declara ca va sustiené și puterile maresialului MacMahon, dara nu se pronuncia în modu claru pentru viitoriu; reclama în modu franco apelulu la poporu din care speră ca va resultá triumfulu imperialismului. Quantum mutatus ab illo? ... Cine aru fi crediutu ca după trei ani de republica se va vorbi în camera franceza despre imperiu și se voru tolerá acele discursiuni, se voru pune candidaturu bonapartiste cu șanse de a avé succesu, și se voru afisiá profesiuni de credintia că-

tra alegatori în care sa se doréscu pre fatia restaurarea imperiului?

„Daily-News“ publica o depesia din Berlinu, cu datu de 20 Augustu, după care, în cercurile diplomatice de acolo aru fi esistandu convictiunea, ca singurul obiectu alu concentrării trupeloru în Bulgari'a și Albani'a, este de a pune pre sultanulu în stare sa póta schimbá ordinea succesiunii la tronu în favórea fiuluiu seu Yusuff-Izzedin, care aru luá locul mostenitorului actualu presomtivu Murad-Mohamed, nepotulu Mejestăției Sele. S'a consideratu intentiunea padisiahului în asta privintia cá foarte periculosa, mai cu séma pentru ca statele dependente aru puté sa refuze de a recónosce pre noulu suveranu. Din caus'a complicatiuniloru serióse ce aru trage după sine acésta schimbare, se aproba foarte multu la Berlinu dispositiunile luate de Engliter'a de a o impedeá.

În privinti'a dificultătiloru ce exista de atâtea tempu cu Egiptulu, guvernulu germanu a facutu cunoscutu ministrului acreditatu de acésta putere pre lângu densulu, despre dorintia de a anulá jurisdicțiunea consulara. Cabinetulu din Berlinu crede ca Russi'a, Austri'a, Itali'a, Greci'a și chiaru Engliter'a aru fi de aceeași parere și aru fi datu unu resposnu favorabilu.

„Press'a.“

Cestiunea lucratoriloru.

(II) Ori ce perioada este reflectulu relationiloru ce domnescu în trens'a și aceste relatiuni se determina prin gradulu de cultura, prin ideile de dreptu, moravuri și datini și prin influinti'a formatiuniloru de mai nainte. Din conlucrarea acestoru impregiurări resulta o miscare ce nu ajunge la unu sferistu deplinitu, pentru ca în flóre se afla totu-odata simbolele distrugerii și pentru ca în lume tôte se schimba și numai schimbarea e lege eterna. Istori'a omenimei este unu întregu mare ce numera mai multe stadii și în fia-care stadiu s'enguratecu distingemu copilaria, barbati'a și betranetiile generatiuniloru. Organismulu s'enguratecu dispare rapede, dara individualitatea poporului trece prin acestu procesu mai încetu decâtu sa potemu remarcá usioru liniile de despartire în vieti'a ei milenaria, dara de alta parte aflámu ca desvoltarea este treptata și astu-feliu ni este posibilu a urmari fructe lucruriloru pâna la prim'a lor sorginte. Cea ce numimu „progresu“ este numai manifestarea nevointei imanente omului de a se perfectioná și perfectiunarea existe în realitate numai cându corespundemu mai bine recerinteloru etice. Unde aceste recerintie etice nu se considera, progresulu e numai imaginariu.

Si lucrulu séu munc'a urméza totu aceste legi. Dela desvoltarea economiei și dela mesur'a libertății ce o dá dreptulu pozitivu persóneloru lucrătorié aterna și positiunea lucrului. Economi'a inse se determina de o parte prin relatiunile de proprietate și prin gradulu egalității între ómenii, iera de alta parte prin puterea ómeniloru asupr'a naturi. Trebuie sa sustienemu, ca ide'a proprietății este profundu înradacenata în natur'a omului și ea fâra existintia proprietății nici nu se pôte cugetá o vieti'a sociala.

Schimbarea în aceste premise a schimbatu și positiunea lucrului. De vreme ce s'a recerutu în toti tempii o cantitate colosala de lucru pentru a conservá genulu omenescu și de vreme ce o masa ne-

numerata de individi si-au cautatu și aflatu chiamarea vieti ei în lucrulu séu munc'a economica, ori ce schimbare în relatiunile economiei și ale lucrului a trebuitu sa influentiéze și asupr'a întregi ómenimi și sa-i deé unu altu caracteru.

Criteriulu caracteristicu alu anticității în respectu economicu e distingerea ómeniloru în liberi și sclavi, economi'a naturala și uniformitatea lucrului.

Societatea antica și statulu anticu s'au desvoltatu din familia, și din ginti (gentes). În timpurile mai vechi de cari avemu cunosciuntia istorica, unic'a forma a vieti ei economice a fostu venatulu și cultur'a viteloru. Ómenii aveau și cunosécu putiene trebuintie dara — ce e notoricu — sclavi'a erá în flóre și în acele tempuri carunte și partea cea mai remarcabila a lucrului economicu erá incredintia grigiei sclaviloru. Ocupatiunea cu agricultur'a aduse pre ómeni la unu domiciliu stabilu și între marginile aceste anguste s'a ivitu ide'a de statu. Statele antice preste totu au avutu unu caracteru teocraticu, precum d. e. la indieni, egipteni și fenicieni. La aceste popóre s'au desvoltatu castele, cari — judecându după prim'a lor sorginte — au provenitu din raportulu între invingatori și devinsu, între locuitorii primitivi și cei inmigrati și au fostu afara de acésta influintié de ideile mitologice ale popóreloru. Cast'a este apologi'a separatiunii sociale, dara ea este totu odata și caus'a stagnatiunii în vieti'a tuturoru acestoru popóre, a unei stagnatiuni, care în ultimele consecutiie este identica cu regresulu și perirea. Lucrulu séu munc'a economica erá pretotindenea putiene pretinca, ba se considerá numai de unu medilocu aptu pentru a câscigá claseloru noble conditiunile averei și ale unei vieti placute. Venitulu lucrului nu erá intru folosulu celoru ce-lu castigau cu sudórea fetei loru, ci mai multu intru inavutirea celoru ce nu lucrau nimic'a. Chiaru și clasele mai de jos, cari lucrau, se despartiau de cátra mass'a sclaviloru, care cadiuse viciima unui despretiu totalu și pre care dreptulu pozitivu o dechiará de neindreptatita.

Natur'a și consecutiia de casta au tinentu pre fia stensu legatu de positiunea și chiamarea tatalui; individulu nu potea sa imbratisieze alta ocupatiune decâtu pre cea prescisa de regul'a de casta și eredita dela parinti ei. Câte talente cari puteau fi folositié progresulu ómenescu se stinsera în urm'a acestui spiritu afurisitu fiindu astrinsi la o ocupatiune la care nu inclinau și totusi vedemu în cele mai vechi state, ca productiunea s'a radica pre o trépta insemnata și a ajunsu la o varietate mare. Formele principali în activitatea economica au fostu cultur'a pamentului, prelucrarea materiiloru brute și comerciulu, care a fostu purtat de cele mai multe popóre ale anticității cu deosebita predilectiune și inca cu câsciga considerabilu.

Positiunea lucrului nu potea sa fia favoritiéa acolo ónde lucrulu însusi nu stá în nici o onóre. Parerea ce domnescu astadi ca binele popóreloru și alu stateloru depinde dela desvoltarea intensiva a lucrului, a lipsitu la cei antici. Sclavulu — și acest'a implinea partea cea mai mare a lucrului — erá numai unu instrumentu viu, care într'adeveru erá obiectu de dreptu, dara nu putea sa pretinda a fi privitu cá unu cetatiéu indreptatitu în organismulu statului. Nu potemu relevá destulu acésta impregiurare, pentru ca în ea aflámu unu momentu

insemnate pentru cunoșterea economiei antice.

Statele vechi din Asia, leaganul genului omenesc, au peritu sau au devenit cu totul neînsemnate, pentru că au lipsit în structură lor interne elementele progresului. Dezvoltarea omenimei se nevoiesce spre progres. Indată ce un popor a desfășurat puterea cea mai mare de care a fost capabil să dispună și îndată ce din lipsă de puteri creatoare a întrevănit stagnație în viața lui, el atunci nu-și mai poate împlini rolul său de promovatoriu dezvoltării și trebuie să lase acest rol altor popoare mai apte. Acestea apoi făcându-și rolul devin centrul, pe lângă care gravitează destinele omenimei. Că aștări puncte centrale vedem în lumea antică venind în locul imperiilor asiatice pe Grecia și pe Roma. Grecii au avut până în zilele noastre și va avea pentru toate veacurile o influență nestersă prin cultura ce a înflorit ordinăria intrinsecă; Roma care, mica la început, a devenit prin spiritul militar și prin capacitatea colonizării cu care s'a distinsu poporul, romanu prin instituții escelente și solide, prin prudentia și circumspecțiunea barbatilor de stat și cu deosebire prin dezvoltarea cea mare și intensiva a dreptului său — o putere univărsală, va avea asemenea influență în toate timpurile. Cu toate că și azi mai admirăm strălucirea și vioiciunea spiritului, cultura și gloriă lumii romano-elenice și ne întorcem cu o admirabilă predilecție către faptele eroice, către monumentele cele grandioase din acele timpuri ce au disparut fără de a se întorci, totuși nici Roma nici Grecia nu s'au putut elibera de sclavia, de marile deosebiri sociale și de neegalitatea deplină în dreptu.

Unu criteriu deosebit al economiei din acea lungă și strălucită perioadă consistă într'acea, ca și lipsă de contrastu între viața urbană și rurală. Acestu contrastu presupune o despartire a relațiilor de posesiune ce provine din natura stărilor juridice și economice, și dezvoltarea unei activități industriale independente.

Economia antică ținea ramii singurateci ai activității economice într'o legătură strânsă. Causa împărțirii claselor nu este basată în esența diversă, ci în diversitatea cantității a ocupației. Viața economică nu se împarte în mai mulți rami, ei dispără într'unu siru de unități omogene, în cari reapare că unu

microcosmu întregă imagine a activității economice de atunci. „Economia de casa închisă“ formă această unitate. Posesorul anticu are casa și pământuri, cari deși despartite totuși reprezentau unu întreg și formau în legătură lor strânsă baza sistemului de economie, a cărui organismu era întemeiat pe existența de sclavi, cari lucrau câmpurile, prelucrau produsele crude și produceau diferitele trebuințe de casa și prevedeau pre domniilor lor cu toate cele de lipsă pentru traiul lor. Produsele remasera astu-felii mai cu seama în tota circulațiunea lor dela producțiunea până la consumțiunea între marginele unității economice. Propria economie are să notrească nemidlocitu pe sclavi și să provăda pre domniul lor cu toate cele de lipsă. Economia are dăra de scopu producțiunea prețurilor de consumare. Numai ce nu corespunde acestei mențiuni se aducea în comerț. De vreme ce înse comerțulu internu era tare marginitu prin sistemă „economică de casa“, sumele ce întrecea preste cea ce se consumă se foloseau proporționalmente foarte puțin și de aceea acestu superplu de prețuri de consumare se folosea iera spre producțiunea intensiva între marginele unității economice.

Instituțiile statului romanu, însemnatatea eminentă a sclaviei pentru viața economică nu au favoritu înaintarea posesorilor mici și liberi, pentru că posesorii sclavilor paralizau dezvoltarea acestor prin concurența în toate direcțiunile. Altu remediu nu era pentru densii decât să se facă meseriași, dară meseriași din cauza relațiilor de atunci abia li dă medilocul cele mai neapărate de lipsă pentru subsistența lor și apoi cine va lucra cu predilecție pre unu terenu pe care la aștepta numai fatigă și nici o recompensă? Pedecela juridică și economică ce le împănă în ocupațiunea acestor puțin rentabili nu concedeau, că acești membri ai societății să-și poată dezvoltă deplină capacitatea lor în lucru și de aceea ei numai înmulțeau contingentulu proletarilor. Ei se concentrau în cetăți, pentru că aci li se oferea mai multe ocașii de a-și câștiga medilocul de subsistență, dară nesiguritatea existenței lor li puneă într'o stare de dependență și li facea nelinisciti și nemulțumiti. Fiindu că în Roma nu era comerțu că în Grecia, care prin pozițiunea sa geografică era destinată pentru o viață comercială, acești meseriași nu pot nici în cetăți să-și câștige cele necesare pentru traiu.

pre pôlele occidentale ale Pindului se afla orășele curatu românesc Minciu (Mezzov'ă), cheia trecerii din Tesalia în Epiru, poziție strategică, în care Griș'a, șeful revoluționarilor greci din 1854, și avea cartierulu generalu; patriă lui Tositi'a, fostulu primu-bancheriu alu vice-regelui din Egiptu, și care a lasat unu venitu anual de 80,000 de lei pentru școlile din patriă sea, care suntu toate grecesci; este locuitu de 1500 fam.; are două școli primare de băieți, ună de fete, ună preparatorie, și toate de limbă greacă; trei biserici magnifice și șefu religiosu, carele totu-déun'a este unu clericu din Minciu cu titulu de Ecsarhu, independentu de Archiereul localu și pre care 'lu alege totu-déun'a comună și-lu recunoște Patriarculu din Constantinopolea. — Dupa revoluțiunea din 1854, guvernulu otomanu a instalat aci o sub-prefectura și o mica fortareta.

Totu pre șir'a Pindului mai spre nordu pre pôlele occidentale, se afla diece comune române în ținutul Zagorei, care cuprinde 44 de comune, odinioară toate române, iera acum numai cele diece susu citate și-au conservat limbă lor străbună; pre câtă vreme cele-lalte 34 au fostu grecesate pre la începutulu seculului curentu de unu calageru grecu Cosm'a carele atunci trecea de aschetu și sântu, și au afurisit limbă română și pre totu care aru mai vorbi această blastemată limbă. Bătrânii români de pre la noi au vediatu și au audiatu pre acestu siarlatanu și religiosu spionu alu propagandei pane-

Marindu-se teritoriulu romanu, pre piațele Romei concură imensele masse de grâne ce veneau din provinciile cucerite, din Sardinia, Sicilia și Hispania, cu produsele posesorilor mici și în măsură în care creștea pământulu neitalicu, creștea și miseria acestor posesori. Prețulu produselor italice era paralizat prin concurența produselor din provinciile colonii din Italia nu mai aprovizionau capitală. Mulți dintre aceștia se vedura siliti a parasi pământulu pe care 'lu lucrara până aci și a-și căută alu modu de subsistență, bogatii înse cumpărându și ocupându acelu pământu parasi de posesori mici de până aci și înmulțira pământulu lor în modu considerabil și astfel se dezvoltara acele latifundie colosale, cari devenira caracteristice pentru stările economice mai tardie și fura baza altor formațiuni sociale.

De timpuriu au început a lucra cauzele alu cărora efectu a fostu separarea societății antice în două clase principale: avuți (bogati) și seraci, oameni cu posesiune și fără posesiune.

Cândă viața economică se dezvoltă în formă economică naturală, atunci numai aceia se bucura de fructele ei, cari iau parte nemidlocita la producțiunea brută, iera cei-lalte totu rămân în daună. Cândă activitatea economică este reprezentată prin sclavi, cari suntu numai instrumente în mâinile stăpânului lor, atunci raportulu între celu ce posedă obiectulu și între celu ce are capacitatea personală, nu se poate dezvoltă, pentru că lipses'e între ambii presupunerea unei parități și lucrulu rămâne desprețuitu.

Diet'a Ungariei.

Budapest'a 1 Augustu 1874. Presedintele subterne unu conspectu, care cuprinde toate interpelațiunile, propunerile etc, remase în suspensiu. Casa autoriză pre birou a supleni locurile ce voru deveni vacante. Se presenta mai multe petițiuni cari se transpunu toate la comisiunea petiționară spre studiere și rezolvire.

A. Lazár interpelă pre ministrulu de culte și instruțiune publică, deca are știre, ca la academiă de drepturi din Sabiu studiile juridice se propun exclusiv numai în limbă germană și ca în limbă magăra nu se primesc nici examenele, în urma, ca la Universitatea din Pest'a adeseori decurgu examenele în limbă germană și are ministrulu de cugetu a delatură acestu abuz?

niste, care trecea de unu sântu în ochii românilor de atunci, și pre care clerulu grecu l'a și sanctificat dându-i numele de sântulu Cosm'a, și permițându că iconă-i să se zugrăvescă în bisericile creștinilor dela Pindu. Acest'a este asiă de adevărată, încâtu totu bătrânii acestor comune grecesate, cari suntu în etate de 80 de ani, vorbescu astăzi înca limbă română. Pre la anulu 1847 unu român din Abel'a trecendu în Zagore prin comună grecesată, numita Frâncăzi audiatu pre o femeie bătrână, dicendu cătră o vecină a ei: „Mori πῆμα τό herbece sti gradina vai βαμς λά vërza v'la.“ Cea mai mare parte din locuitorii barbați ai Zagorei mergu în Romania și alte părți străine, unde și castiga pânea lor și a familierilor lor (remase în patriele lor), că cărmari, că pitari și placintari, iera unii oă arendasi și epistasi de mosii, mai cu seama pre tempulu calagerilor greci, pre lângă care unii s'au învătut din averea statului român, usurpata atunci de fanariotii stătu clerici precum și mireni. Totu acești Zagoreni (români grecesati), cari au navalit pre tempulu fanariotilor asupra bieteii Romanii, că nisce insecte paraste pre unu corpu străinu, au contribuit prin diferite mediloci la greșirea ce deserversire a concetățenilor și consangeniilor lor, remasi în patriă lor, și la întinderea limbei grece și în cele-lalte comune române, în cari s'au înființat școlile de limbă greacă.

Aceste amu credințe necesare a veșpune în privința acestei plasi (Zagore),

Dupa acest'a totu acestu deputatu interpelă pre ministrulu de interne, ca cându are de cugetu a subterne multu de promisiu proiectu de lege pentru salubritatea publică?

Ambele interpelațiuni se voru dá ministrilor respectivi.

Se subterne mai multe raporturi, între cari relevămu raportulu comisiunii de imunitate, prin care se respinge es-tradarea deputatului E. Stănescu, care propunere să și primesc cu unanimitate.

Comisiunea verificatorie într'unu proiectu de rezoluțiune propune, că protocoolele de alegere până la alta dispozițiune să fia valide numai în limbă oficială a statului, care propunere se primesc.

Urmăza apoi desbaterea asupra regulamentului de casa și dupa unele modificățiuni, cameră decide a ține numai o ședință spre a ascultă anunțurile casei magnatilor relative la rezultatulu discutiunilor ei și spre a și se comunică legile sacțiunate. Cu aceste ședințe se include la 2 ore d. a.

Budapest'a 13 Augustu 1874. Indele Curiei dupa deschiderea ședinței în Casa magnatilor se insarcinăza a prezenta Majestății Sele Regelui felicitările Casei magnatilor cu ocașiunea festivității zilei de nascere a Majestății Sele.

Mai întâiu se pune la desbatere proiectulu de lege pentru incompatibilitate, care s'a votat de já de cas'a reprezentantilor.

B. Keglevich primesc proiectulu de base la desbaterea specială, se plânge apoi contr'a atacurilor din partea diaristice, care susține mortisulu, ca cas'a magnatilor și-a trairu traiulu și trebuie disolvat.

Dupa ce mai pledara unii pentru, alții contr'a, proiectulu se pune la votu și se acceptă de base la desbaterea specială.

§ 2 modificându-se într'acolo, ca arendasi domeniilor statului să nu fia compatibili se primesc și la § 3 se primesc votulu separat subternutu de Keglevich, că să se deo compatibilitatea și calagerilor din diferite orduri, cari se distingu prin merite remarcabile pentru cultura magăra. La § 4 se primesc modificarea, ca totu aceia, cari suntu eschisi dela dreptulu electoral prin § 12, suntu incompatibili. Acesta lege se referesce numai la funcționarii guvernului unghurescu.

Cu aceste desbaterea este închisată

odata curatu română, spre a ve pute face o idee de pagubă și pierdere cea mare ce s'a facutu în partele acestor națiuni române, din cauza nepăsării ce au aretat români din Romania liberă în privința celor din Macedonia, Epiru și Tesalia, care au fostu cu totulu abandonati la exploatarea paneleniste; pentru că nenorocirea, ce a suferit națiunea noastră în Zagore, se vede și în alte părți locuite de români.

Acum să revenim la cele diece comune române remase în Zagore: I. Grebeniti, comuna curatu română cu 400 fam. în biserică și în școlă comunei este numai limbă greacă. II. Flamburaro, asemenea comuna curatu română cu 150 fam. în școlă și în biserică comunei totu limbă greacă. III. Cernesi, com. curatu rom. cu 200 fam. în școlă și biserică totu limbă greacă. IV. Laca (Λάκωδα în grecesce), com. curatu rom. cu 500 fam. are două școli: ună primară și altă preparatorie, și ambele de limbă greacă; asemenea și în bisericile lor se aude limbă greacă. V. Flosulu asemenea. VI. Măoimele cu 250 fam. În școlă și biserică limbă greacă. VII. Dobrinov'a, asemenea com. curatu română cu 350 fam. în școlă și biserică limbă greacă. VIII. Baiés'a (Βαϊέςα în grecesce), asemenea com. curatu română cu 200 fam. în școlă și biserică lor limbă greacă. Numele celor-lalte două comune le amu scapatu din memoria.

Mai pre aceeași latitudine septentrională, înse pre pôlele orientale ale Pin-

FOISIÓRA.

Comunele române

din Dacia Aureliana, cu începerea dela frontierele Greciei pe șir'a muntelui Pindu.

(„Convorbiri literare.“)

Patru-dieci comune curatu romanesci, cunoscut sub numele Români, Lidii, Apropotamii, situate pre verfurile și pôlele orientale și occidentale ale muntelui Pindu, între Tesalia și Epiru, dintre care cele mai însemnate și populate suntu Cornu (Craniă cu 500 familii). Castani'a (500 fam.), Calariti (patriă natală a lui Coletii, singurul politicu alu Greciei, daps independentia sea), Seracu, Gardichi, Pretali, Poarta, Bozuv'a, Clinov'a, Stacuciani, Generazi, Serigezzi, Gaduvaji, și altele, căror'a nu cunosc numele în parte Aici români suntu mai concentrați, decât în ori-ce parte de pre la noi; înse și mai partizani ai grecilor, din cauza vecinătății și comunicației ce au cu densii. În toate comunele acestea există școli comunale câte ună seu două, dară din nefericire de limbă greacă; asemenea și în bisericile lor și în toate afacerile lor comerciale se servescu de limbă greacă. Școlă română nu s'au înființat până aci în nici ună din aceste 40 comune. Mai spre nordu, totu pre șir'a Pindului la marginea orientală, de unde începe fluviulu Peneu (Salambri'a) care trece pre la Tempe, se afla comună curatu română Malacasi (cu 200 fam.); în școlă și în biserică limbă greacă. Mai susu spre apusu

sî procesul verbal se înaintea la Casa reprezentanților.

La redeschiderea ședinței se pune la dezbateri proiectul legii electorale.

Dupa ce pledara mai multi magnati pentru altii contra, și după ce explică ministrul Szapáry, că până la reformarea contribuției nu se poate lua de bază unu și același censu, proiectul se pune la vot și se primesc de bază la dezbateri speciale.

Discușionea cea mai infocată a fost la § 4, unde comisiunea juridică a propus amendamentul: La censul transilvanu de 8 fl 40 cr. v. a. în care nu se cuprinde nici contribuția personală, nici adausul desarcinării pământului, sau nu se cuprinde nici adausul de 3% pentru contribuția pământului.

Ministrul I. Szapáry prin unu discursu energic și plin de argumente apără testula originală și respinge amintitul amendamentu. Totu în acestu întielesu vorbesc și Kiss și Alex. Bohattielu, alu cărui discursu s'a publicat în unu din numerii nostri trecuti.

M. Szögyeni și B. C. Köglevich pledăza pentru amendamentu și cu deosebire oratorulu din urma lu așera cu unu entusiasmu infuriat.

Punendu-se la votu se primesc amendamentulu subternut de comisiunea juridică. Ședința s'a închis la 3 ore d. a.

Revista diurnalistică.

Pentru că publiculu nostru cetitoriu sa-sî pōta face o idee despre raportulu ce existe între partid'a roșilor, reprezentată prin organulu „Romanulu” și între partid'a guvernamentale, în privința conduitei în politică României reproducem după „Pres'a” următoarele pasaje caracteristice: „Oposanții nostri iuse au întielesu cam tardlu fiasco ce au facutu în 1868 cu politică sgomotōsă și aventurōsă, și de aceea aru voi sa o derēga putienu și sa se explicē mai bine asupr'a ideiloru și intenționiloru ce a domnit în politică guvernului din 1868. Reusit'a „Românulu”? Vom vedē mai la vale, și fia-care se va convinge din suciturile adversariloru nostri, cătu e de reu sa nu aiba cine-va nise principii constante și o politică bine definită.

Cei dela Românu lu marturisesc acum ca totu efectulu propagatorulu „luarei Transilvaniei” și demonstrației simpatie-lorulu lorū nemarginite pentru românii de

dului, spre nordu-ostulu orasiului Mincio, este comun'a Ameru și Turghi'a (xovaria) locuite numai de românii în numeru de 150 fam. cea dintăiu și de 350 cea de a două; au școle grecesci și în biserică lorū se aude limb'a greca. — Paltanu, asemenea comuna curatu româna.

Mai spre nordu pre verfurile Pindului se afla comune curatu române Perivole, Abell'a, Smexi, Samarina (St. Marin'a), din care cea dintăiu este locuita de 500 și mai bine familii; a două de 300 fam. Smexea de 120 fam. și Sânt'a Marin'a de 1500 fam. În Perivole școl'a este greca, iera în Abell'a este româna, care s'a înființat la anul 1866—67 de Apostolu-Margaritu, și de atunci continuă această școlă națională a funcționă numai în tempu de vēră; institutorile actuale se numesc Ioanu S. Tomescu, în biserică Abellei cântă elevii școlii românesci „Dōmne miluesce, sântē Dumned-e-ule, pre tatalu pre fiulu etc.” — În sf. Marin'a suntu două școle; un'a primăria, ceea-laltă preparatōri, ambele de limb'a greca și în biserică se servesc numai de limb'a greca.

Spre apus de aceste comune, pre pōtele occidentale ale Pindului, mai suntu următoarele comune curatu românesci avendu lōte câte o școlă de limb'a greca și biserică totu grecesci adeca:

I. Breaz'a, cu 120 fam. II. Păzi. III. Palio-Seli'a. IV. Armat'a. V. Furc'a. (Va urmă.)

preste Carpati, a fostu lepadarea acelorū români de demonstrațiunile sgomotōse, care departe de a le aduce vre-unu folosu, le-au facutu neajunsuri mai mari cu unguri, desceptandu banuelile guvernului din Pest'a și punendu-lu în pozițiune de a luă mesuri mai rigurose de priveghiere contra transilvaneniloru. Românii de preste Carpati au întielesu în fine că patrioții roșii dela Românu lu suntu destula de serioși în demonstrațiunile și ideile lorū politice, și de aceea au și protstatu spre a nu li se face mai multu neajunsu dincolo de Carpati.

În urm'a esperinței facute și în urm'a convingerei că publiculu nostru e destulu de întielesu și nu se lasa lesne a se amagi de iluziunile aventurōse respandite de radicalii nostri, cei dela Românu lu revenira din aiurările lorū și o luara pre unu altu tonu, sustienendu că nici prin minte nu le-a trecut politică cu luarea Transilvaniei! Totu ce au voit și voru sa demonstreze, dīcu cei dela Românu lu, suntu nise simpatii naturale, o compatimire platonice, nise esortatiuni prin care sa indemne pre Ungari'a de a respectă limb'a și naționalitatea româniloru transilvani. Și totu de odată, cea ce e mai curiosu, în aceeași revistă, Românu lu se lepeda de totu de luarea Transilvaniei, ei și lasa usciorē deschise pentru viitoru, aretandu prin perifrasede ca va veni odată tempulu cându sa vina Transilvani'a la noi, iera nu noi în Transilvani'a — întocmai precum dīceau italienii înainte de 1870, că Rom'a va veni la Itali'a, iera nu Itali'a la Rom'a.

Și spre a se vedē mai bine finețiele învelite de o moderatie afectată, cetēscă-se următoarele renduri ale Românu lui dela 13 ale curentei:

„Sgomotulu, numai pentru sgomotu, este o nebulă, cându nu e o tradare.

Apoi, dēca nu dorim, dēca vrem sa se departeze cătu mai multu o înflacarare în orientu, e ore prudente și patrioticu a nu voi s'o prevedem?

Ei bine, în această prevedere, pareerea noastră a fostu și e ca trebuie sa ne intarim cătu mai multu, pentru că, în casu de a fi neapertu siliti, dēca nu vomu vrea sa perim, celu putienu sa luăm o parte activă, sa o putem sustienē cu onōre, și în urma, nu sa luăm, dară sa merităm a primi ceea ce se va crede că e dreptu sa ni se dea, și pre care de buna sēma românii dela Pres'a nu o voru refușă.

Credem ca ne-amu explicat destulu de lamuritu, pentru că ori cine sa ne întieșgă.

Aru fi potutu aci sa adange Românu lu famos'a dicitōre: „cetiți printre renduri” spre a complectă cugetarea.

Pre lānga această, vomu cită și urmatorulu pasajiu, totu în Românu dela 17 ale curentei, în care va vedē ori-cine dēca este logicu și demnu de unu organu seriosu a se ascunde, a se contradice, a declară ide'a, cugetulu de „luarea Transilvaniei” de calomnie, de fapta criminală și apoi, facendu jocuri de cuvinte, substituindu în loculu cuventulu luare, cuventulu de acțiune, a se exprimă astu-feliu:

„Distincțiunea este inse atātu de mare, încātu noi, cari declarăm a nu cugetă și a nu fi cugetatu nici odată la luarea Transilvaniei, amu cautatu și vomu caută totu-dēun'a sa avem o acțiune în favōrea ei. Pentru noi Transilvani'a nu însemnēza altu decātu partea din naționalitatea româna care ocupa acea țiera; a l cră „în favōrea” Transilvaniei însemnēza dară a lucră „în favōrea” româniloru de acolo și această amu facut'o, vomu face-o și ori-ce românu trebuie sa o facă, că sa nu înceteze de a existe o naționalitate româna în lume.

Iuse, după cum mai dīseram, n'amū întielesu și n'amū practicat această acțiune, decātu întru apărarea unei vieți morale comune.

De ce inse „Romanulu” nu facea și în 1868 nise asemenea declarațiuni, fia ele cătu de ecivōce, spre a imprasciă acele sgomote inutile, dēca ele nu proveneau dela ai sei, și dēca nu le servea de moneda de popularitate.

Este adevratu că acele agitaciuni

febrile, acele propagande ce se șiopteau prin tōte colțurile nu s'au tradatu prin ce-va bande armate, că bandele bulgare de pre malulu Dunarei. Dară atunci întrebăm și aci de ce lasara celu „sgomotu pentru sgomotu”, — că sa ne servim de expresiunea „Romanulu”?

Dēca cei dela „Romanulu” n'au cugetat în 1868 la luarea Transilvaniei, sēu n'au speculat cu această idee, de ce n'au facutu, înca de pre atunci, o declarațiune că aceea ce face în numerulu dela 13 ale curentei, cându se lepeda, dicendu:

„Romani'a nu pōte luă Transilvani'a și noi nici ca ne-amū gandit vre-odată și nici ca ne vomu gandī sa o luăm. Nici odată n'amū cerat, nici odată nu ne-amū pregatit și nu ne-amū încercat sa luăm Transilvani'a.”

„Romanulu” totu subliniādu cuventulu luare, și spuindu că „se iea numai unu populu inimicu, strainu prin sānge și limbă” — voiesce a ne spuice că numai expresiunea este gresită dară ide'a nu. Și această resulta nu numai din politică din 68 a celor dela „Romanulu”, dară și din rezervele ce-si face în alta parte.

Noi nu contestăm celor dela „Romanulu” dreptulu de a-si avea credințele și aspirațiunile lorū, fia cătu de înaintate; dară ni se pare nedemnu că, după ce le-a profesatu, sa și le tagaduiască sēu sa și le înveluie în jocuri de cuvinte și perifrasede. Publiculu va aprecia dēca nu avem dreptate asupr'a acestui punctu esentialu alu polemicei noastre.

Societatea academica româna.

Societatea academica și deschise sesiunea de estu-tempu în 1/13 Aug. a. c., desi înca nu se presentase în Bucuresci nici baremu majoritatea membriloru actuali.

Credem a fi de interesu, de aceea și publicăm aci raportulu delegatiunii despre lucrările se în anul trecut și despre închiarea compturiloru presentate de casariulu societății:

Domnilorū și onorati membrii!

Delegatiunea, venindu a referi d-vōstre despre miscările societăți în cursulu anulu ce încetēdă, crede de prisosu a ve espune cu de a meruntulu aci propriile se lucrări, cari se potu vedē din procesele verbali; de aceea se marginesce la următoarele puncte:

1. La apelulu, ce pentru traducțiuni de autori clasici latini și greci s'a repetit și estu tempu, au încursu elaborate pentru toti autorii posī în concursu, afara de Plutarchu, și anume:

a) Pentru Dionisiu de Halicarnasu unu elaboratu cu devis'a:

„Virtus repulsae nescia sordidae Intaminatis fuget honoribus,

Nec sumit aut ponit secures

Arbitrio popularis aurae.”

b) Pentru Titu Liviu două elaborate cu devisele:

a) „Non vinci ab Hannibale, vinci solitis difficilios fuit quam postea vincere.”

β) „Si ita facitis, romani, vestrae res meliores facilioresque erunt; magisque ex sententia republica vestra vobis procedet, victoriaeque duelli populi romani erit.”

c) Pentru Dione Cassiu două elaborate cu devisele:

α) „Proveniebant oratores novi, stulti, adolescentuli.”

β) „Fortes creantur fortibus et bonis.”

d) Pentru Polybiu unu elaboratu cu devis'a:

„Vos exemplaria graeca

Nocturna versate manu, versate diurna.”

e) Pentru Salustiu trei elaborate cu devisele:

α) „Quae res plerumque magnas civitates pessumdedit, dum alteri alteros vincere quovis modo et victos acerbis ulcisci volunt.”

β) „Vel pace vel bello clarum fieri licet.”

γ) „Quia tunc primum superbiae ob-viam itum est.”

f) Pentru Cicerone unu elaboratu cu devis'a:

„Quandoque bonus dormitat Homerus.”

2. Analele sesiunii trecute s'au tiparitu înca din lon'a lui Martie.

3. Din dictionariu au esitō de sub tipariu noue fascicli, adeca patrudieci și cinci (45) de cōle, în cari lucrarea a ajunsu până la liter'a P.

Asiā dară lucrările literare, cărōr'a prin vointi'a testatoriloru suntu consacrate fondurile, de cari a dispus și dispune până aci societatea, suntu pre cale de prosperare, care va duce la unu bunu și doritu resultatu.

4. Bibliotec'a societății s'a înavutit în cursulu anulu acest'a cu 445 bucăți.

Din acestea 112 donate de d-nii: Cogalnicēnu, Chabudianu, Ionescu, Fetu, Odobescu, Dr. Obedenaru, Socecu, ministriulu cultelorū, P. S. S. episcopulu Melchisedec, directiunea telegrafo-postale, oficiulu centrale de statistica, W. Froehner, Babesiu, Gabr, Popu, Dr. Brandia și redacțiunile a noua diarie.

Numerulu bucăților comperate din fondulu alocatu în bugietu pentru acestu scopu este de 333, cele mai multe de istoria și de științe naturali, comandate după listele date de secțiunile respective ale societății.

5. Delegatiunea este convinsă, că a fostu fidelu organu alu expresiunii de profunda dorere pentru perderea unu demnu patriotu și membru alu societății, Eudossiu Hurmusachi.

6. Starea financiară a societății se pōte vedē în amenuntu în situațiunea prezentată de casariu, care se alatura pre lānga acestu raportu și care presenta în sumariu:

a) Venituri:

α) prevediute în bugetu lei 72,710.51

β) realizate . . . 88,640.55

b) Spese:

α) prevediute în bugetu lei 72,805. —

β) realizate . . . 58,306.25

De unde resulta unu escedintē de lei 33,334 și bani 30 la venituri.

7. În respectulu acelorū generosei donatiuni a dlui generalu Constantin Herescu Nasturelu s'au facutu și complinitu tōte formele cerute de lege.

A. Treb. Laurianu, Dr. A. Fetu, I. C. Massimu, G. Sionu, F. S. Aurelianu. —

Oresthia în 25 Aug. st. v.

Domnule redactoru! Ve rogu a dá locu în știmatul d-vōstra diariu acestorū știri despre decurgerea confrințelorū invetiatoresci din protopopiatulu Orasthiei, conchamate pre 19 și 20 Augustu a. c. st. v.

Luni la 9 ore a. m. fiindu invetiatorii adunati în localitatea școlii confes. gr. or. din Orasthia, unde dlu protopopu că presiedinte, prin o vorbire frumoasă despre școlă, și datorințele invetiatoriloru fatia cu școl'a, deschise conferința alegendu de notariu alu conferințelorū pre dlu Iosifu Popescu invetiatoriu în locu, luāndu-se întâiu scrierea invetiatoriloru presenti, apoi descrierea raportulu despre starea școliloru din protopopiatu, la convocarea dlui prof. se cetira legite școlastice din 1868, după care dlu Iosifu Popescu vorbi despre cum are sa primēscă invetiatorii pruncii noi intrati în școlă, cu care se încheia ședința prima. După amēdi continua respectivulu de mai su u, tractarea comptului intuitiv practicu cu masina rosēscă puncte liniute pre tabla, apoi gramatică rom. cum trebuie a se propune în școl'a populară, cu care se și fini ședința II mergendu cu totii la vechernia. —

Marti la 7½ ore merseram la st'a biserică după finirea utreniei veniram la școlă, încependu se ședința III cu cetirea protocolulu din ședințele trecute, apoi se luă Ist. universală ca cum are sa se propuna în școl'a populară despre care vorbi dlu N. Barsanu jun. După finirea acestui'a, dlu protop. insarcină cu conducerea conferințelorū mai departe pre dlu Iosifu Popescu care vorbi despre Geografia, ca cum are a se propune în școl'a populară, cu care se încheia ședința IV. —

Dupa amedi totu sub conducerea respectivului de mai susu se incepu sediti'a a IV, unde tractara despre propunerea Ist. nat. in scol'a populara, in urma cetindu-se protocolulu sediti'a se incheia si subscrise, apoi ne despartiram de o lalalta amicabilo.

Varietati.

*(Espeditiunea polara austriaca,) carea pornise la 1872, se tiea ca a inghiatiatu cu totul. Acum inse se anuncia prin telegrafu, ca ea re'ntorna, dupa ce a descoperitu pamentu uscatu necunoscutu. Din totu personalulu — numai unutu a muritu, de-si au fostu siliti a petrece preste unu anu in unu locu unde ii cuprinse ghiati'a catu nu se potura misca. —

* * **Anunciu.** Adunarea generala a reuniunei pentru crearea fondului teatrale e convocata pre 26 Septembrie 1874 st. n. in Oraviti'a.

Publiculu romanu se invita prin acest'a cu bucuria a participa in numeru catu de mare la adunare, cu carea e impreunatu si unu balu pre 27 Septembrie, in folosulu fondului.

Onorati ospeti din departare binevoiesca a se insinua pana in 24 Septembrie a. c. la dlu Iosifu Novacu invetiatoriu aici, pentru cortele.

Oraviti'a, in 6 Septembrie 1874.

Comitetulu locale arangiatoriu.

* * **Anunciu.** Prelegerile la scol'a normale rom. din Monoru, districtulu Naseudului, pre anulu scolasticu 1874/5 se incepu cu 1 Septembrie a. c. Acest'a scola s'a deschisu pentru prim'a data in tomn'a anului 1872 cu 2 clase, dupa acea succesive cu cate o clasa si acum e completa din 4 clase.

Personalulu invetiatorescu consta din 4 invetiatori si unu catechetu.

Se primescu copiii trecuti de 6—7 ani fara deosebire de natiune si confesiune.

Acest'a scola e sustienuta din fondulu scolasticu centrale alu fostiloru granitieri din districtulu Naseudului.

La infiintarea acestui institutu, la o margine a districtului, fundatorii n'au fostu indemnatu numai de interesulu fostiloru granitieri din acestu cercu, ci au luat in consideratiune inaintarea spirituala a intregi populatiuni romane din acestu tinentu estinsu carui'a pana acum'a i-a lipsitu unu atare institutu.

Monoru 29 Augustu 1874.

Directiunea scoliei.

* * **Despre conferintiele invetiatoresci din se scrie :**

Eata cum pretiura invetiatorii acestui tractu conferintiele din acestu anu? fiindu ca notariu fostulu invetiatoriu de clas'a I in O . . . I. P.

In 19 Augustu inainte de amedi si dupa amedi, aflandu-se intre cei 9—10 invetiatori din tractu — si unulu granitierescu, acest'a ca preparandu absolutu in reg. institutu din D. dislusi si desbatu multe obiecte propuse de parintele protopopu ca presiedinte alu conferintiei si asi'a decursera conferintiele spre indestulirea parintelui protopopu, si invetiatorii ierasi culesera multe din acele obiecte. Dara ce sa vedi in ditu'a a 2 adeca: in 20 Augustu a. c. Afara de 1 invetiatoriu venindu mai tardu la conferintie si luase de cetitu, S. P. din V. cetea „Teleg. Romanu“ fiindu numai singuru in sal'a conferintiei — caci toti ceilalti la intieptulu sfatu alu notariului conferintiei se dusera cu acest'a in cuartirulu seu si luara la discutatu si explicatu cartile — dara nu ale domnului profesoru Boiu, Popescu seu ale altoru pedagogi, nu domne fereste, ci spurcatele carti debreczene tuzu, colopu, arsiu, mocu, creitie, si cate alte dupa metoda preferantiului si a ferbelului. — Se fi vediutu cum se suceau si frundiaru spurcatele de foi, prin manile bietiloru invetiatori si mai cu sema in ale notariului care aci la conferintia preferantiului si a ferbelului trecu de presie-

dinte alu conferintiei, apoi cari de cari se intrecea cu cuvintele: dora nu din vre-o carte metodica ci, cu „bank heraus, — vizi etc.“ — martoru e chiaru parintele protopopu care venindu ce-va mai tardu din caus'a impedecarei oficiose, ascultase la ferestru'a invetiatorului seducatoriu, carui'a ii incrediuse a discut'a mai departe despre obiectulu care l'au fostu propusu. De cum va se afla in sal'a conferintiei numai 2 langa celu susu pomenitu pote nu-i afla dara vedindu sal'a gola — si audiendu sberandu in cas'a invetiatorului asup'a bancului etc. se duse parintele protopopu si asculta, pana ce le-a disu „A . . . asta-i frumosu, pentru acest'a v'amu adunatu aici, ast'a-i desbaterea etc. asi'a intristatu s'au intorsu acasa, spunendu-le ca se va aduna la alta conferintia de alta data. —

Dorescu sa cetescu protocolulu acestei conferintie ca sa me convingu, si cu mine toti cetitorii pretiutului jurnal „Tel. Rom.“ dupa cum amu cetitu si cele din 1870, 1871, 1873, la cari era betranulu invetiati. N. B. ca not. si conducetoriu Acest'a au si meritatu acestu titulu pentru ca in acelea conferintie pote fi ori si care omu de scola, caci se intorna cu bucuria. Me miru de ce nu a fostu iera dlu B. alesu de notariu si conducetoriu; — caci de era densulu de siguru astu-feliu de abusu grozolanu nu se intempla. —

Unu inrigitoriu alu scoliei populare.

Raportu comerciale.

Sabiu 8 Septembrie n. Grâu 5 fl. 33 xr. frumosu, 5 fl. — xr. mestecat, 4 fl. 67 xr. qualit. infer.; secar'a 3 fl. 40 xr. pana 3 fl. —; — orzu fl. 3; ovesu 1 fl. 53 pana 1 fl. 27 xr.; cucuruza (porumbu) 4 fl. — xr.; cartofi 1 fl. 60 xr. gal'eta austriaca. Cane'p'a — fl. maj'a. Lintea 6 fl. — xr.; mazarea 6 fl. 67 xr., Fasolea 6 fl. — xr. Fenu legatu — fl. 60, nelegatu — fl. 60 xr., paie lungi 80 xr., scurte 70 xr, maj'a. Lemne de focu 8—9 fl. stang. austr. Carnea de vita 18—20 cr. p., de porcu 28 xr. Unsorea 79 xr. pana la 1 fl. 20 cup'a.

Burs'a de Vien'a.

Din 26 Augustu (7 Sept. 1874.

Metalicele 5%	71 80
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	74 70
Imprumutulu de statutu din 1860 . . .	110 —
Actiuni de banca	977 —
Actiuni de creditu	243 50
London	109 75
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	78 25
„ „ „ Temisorene	77 —
„ „ „ Ardelenesci	75 —
„ „ „ Croato-slavone	80 —
Argintu	104 40
Galbinu	— —
Napoleonu d'auru (poli)	8 88

Concursu.

Pentru ocuparea statiun-i vacante invetiatoresci dela scol'a gr. or. din Finteușulu-mare, se esorie concursu cu terminulu pana in 30 Septembrie a. c., in care di va fi si alegerea.

Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu: 120 fl. v. a. dela comuna prin repartitia si cuartiru naturalu in cas'a scoliei.

Doritorii de a ocupa acesta statiune au a-si asterne suplicele lor instruate in sensulu presciseloru Statutulu organicu pana la terminulu de mai susu, subscrisului ca directore scolariu.

In contielegere cu administratoarele int. protopopescu.

Finteușulu-mare, 19 Augustu 1874.
pentru comitetulu parochialu
Stefano Dragosiu,
parochu si presiedinte.

Ad. Nr. 95/1874.

Concursu.

Devenindu vacante doue statiuni invetiatoresci din tractulu Heghigului se deschide concursu pana la 24 Septembrie a. c. st. v.

1. In Bicusadu cu emolumentele anuali:

a) de fia-care copilu obligatu de scola 1 fl. v. a.

b) de fia-care familia 10 cupe bucate.

c) de fia-care gazda cu vite unu caru de lemne;

d) din cele 5% de florinulu de dare, jumetate;

e) din ajutoriulu cons. de 2000 fl. anualu 30—40 fl.

f) a trei'a parte din venitul stolaru preotiescu, fiindu impreunatu cu acestu postu si can'oratulu.

Lefa anuale se urca catra 180 fl.

2. In Heghigu cu o lefa anuala de 200 fl. v. a. solvinda de catra epi'ropi'a respectiva in 4 rate anticipative cuartiru liberu si lemne.

Doritorii de a ocupa vre-unulu din aceste posturi suntu invitati a-si adres'a petitionile lor instruate in sensulu § lui 13 din Statutulu organicu prin subscrisului catra sinodulu parochiale respectivu pana la terminulu prefiptu.

Elöpatok 22 Augustu 1874.
In contielegere cu comitetulu parochialu.

I. Mog'a,
admin. prot.

Concursu.

Pentru ocuparea statiuniloru invetiatoresci dela scolele confesionale gr. or. Ghijas'a-inferiöra, Siulumbergu, Sasausiu si Ruj'a, se esorie prin acest'a concursu pana in 15 Septembrie st. v. in care di voru fi si alegerile.

Salariile impreunate cu aceste posturi suntu:

1. La scol'a confesionala din Ghijas'a-inferiöra in bani gat'a numerari 70 fl. v. a. si in bucate 18 galete ardenele dela poporu, cuartiru si lemne de focu.

2. La scol'a confesionala gr. or. din Siulumbergu in bani din fondulu scoliei si dela poporu in bucate si bani 200 fl. v. a. si lemne de focu.

3. La scol'a confesionala Sasausiu din alodiulu comunei 200 fl. v. a. cuartiru si lemne de focu.

4. La scol'a confes. Ruj'a 100 fl. v. a. dela poporu, cuartiru si lemne.

Doritorii de a ocupa vre-unulu din aceste posturi invetiatoresci au sa-si asterne petitionile lor pana la tempulu indicatu amesuratu Statutulu organicu §. 13. la subscrisului.

Noerichiu in 20 Augustu 1874.
In contielegere cu comitetele parochiali.

G. Maiero,
adm. protop.

(1—3)
ad Nr. 163/prot.—1874.

Concursu.

Devenindu vacanta parochi'a gr. or. de a III-a clasa din Hendorfu, in protopresbiteratulu tractulu Sighisioarei se deschide prin acest'a concursu pana in 25 Septembrie st. v. a. c. —

Emolumentele suntu:

Portiunea canonica 12½ jugere pamentu;

Dela 75 familii romani cate o ferdela gra'u, seu cucuruza sfarmitu, — a 16 cupe ferdela, —

Dela 48 familii neurustici cate 17 cr. v. a. stol'a indatinata. —

Doritorii de a concurge la acest'a statiune au a-si asterne petitionile lor conformu presciseloru din „statut. org.“ — pana la terminulu prefiptu, subscrisului protopresbiteru in Sighisioara. — Sighisioara 16 Augustu 1874.

In contielegere cu comitetulu parochialu gr. or. respectivu.

Zacharie Boiu,
protopopu.

(1—3)

Concursu.

Pentru ocuparea posturiloru invetiatoresci in clas'a I si a II la scol'a conf. gr. or. din Lancramu, protopr. Sabesiulu e. se esorie concursu pana in 22 Septembrie a. c. st. v.

Emolumentele suntu: Lefa anuale pentru invetiatoriu de clas'a I 150 fl. v. a. — pentru invetiatoriu de clas'a a II 300 fl. v. a. din cas'a alodiale. — Doritorii de a ocupa aceste posturi,

au a-si asterne suplicele lor instruate in sensulu „statut. org.“ pana la terminulu susu disu, catra scaunulu protopr. gr. or. in Sabesiulu sas.

Lancramu in 18 Aug. 1874.
In contielegere cu concernintele protopres.

(2—3) Comitetulu parochialu.

Nr. 205/Se. — 1874.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunii invetiatoresci din Ded'a — pentru carea s'a mai scrisu concursu in Nr. 36 si 37 „Tel. Rom.“ si la carea n'a concuratu nimenea — se esrie de nou concursu cu terminulu pana in 13 Septembrie a. c. prelanga urmatoarele emolumente:

250 fl. v. a. in bani — in 4 rate anticipative din cas'a comunale, cuartiru liberu cu lemne de incalditu, si

o gradinita de legume in marime de 80° langa scola.

Cei-ce dorescu a ocupa acesta statiune sa-si asterne subscrisului cererile instruite in sensulu „stat. org.“

Inspectoratulu scol. confes. gr. or. alu tractulu Turd'a superiöra.

Rip'a de josu in 15 Aug. 1874.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Vasilie Popoviciu
inspect. scol. district.

(2—3)

Concursu.

La scol'a romana gr. orientala din Avrigu suntu de a se ocupa trei statiuni de invetiatori: una cu salariu de 300 fl., alt'a cu salariu de 200 fl. si alt'a cu salariu de 150 fl. Doi din invetiatori voru putea ave locuinta in edificiuu scoliei.

Concurentii au sa produca atestatu despre studiile ce au facutu si cu deosebire atestatu de qualificatione; cei ce voru ave si atestate de pedagogia seu teologie, voru fi preferiti.

Document-le suntu de a se adres'a pana la 1 Septembrie cal. vechiu a. c. la subsemnatulu.

Sabiu 20 Aug. 1874.
In contielegere cu comitetulu parochialu.

I. Popescu
prot. si insp. district.

(2—3) de scolie.

Concursu.

Pentru deplinirea statiuniloru invetiatoresci la scolele gr. or. din urmatoarele comune, tiitorie de piatulu Mercurei, se deschide concursu cu terminulu — 14 Septembrie a. c. st. v. —

1. Poian'a — a trei'a nou infiintata statiune cu salariu de 300 fl. v. a.

2. Rodu — a dou'a nou infiintata statiune cu salariu de 300 fl. v. a.

3. Apoldulu inf. — doua cu cate 200 fl. v. a.

4. Reciu — un'a cu 200 fl. v. a. seu in naturalii 1 orna de musto, 8 cupe gra'u si 8 cupe cucuruza. —

5. Dobarc'a, un'a cu 150 fl. v. a. —

Doritorii de a ocupa vr'un'a din prementionatele statiuni si voru adres'a recursele, instruite conformu dispositioniloru Stat. org.; subsemnatulu pana la terminulu indicatu. —

Mercurea 10 Augustu 1874.
In contielegere cu respectivele comitete paroch:

I. Drocu
Adm. prot.

(3—3)

Instructiune

in limb'a francesca, germana, italiana, catu si in forte piano, ofera o domisiöra cu sciintie deplina ineztrata.

Reflectantii sa binevoiesca a se adres'a la Administratiunea „Telegrafulu Romanu“.

(2—3)